

VAKTSINEERIMISE KÕRVALTOIMED ON LEEBED JA KIIRELT MÖÖDUVAD

Vaktsiinide kasutamisel võivad tekkida kõrvaltoimed, kuid tõsiseid kõrvaltoimeid esineb väga harva. Vaktsineerimise õhtul või järgmisel päeval võivad tekkida süstekoha valulikkus, turse, punetus, palavik, peavalu, väsimus. Neid saab leevendada paratsetamooli või ibuprofeeniga ja külma kompressiga. Need reaktsioonid võivad olla häirivad, kuid pole tõsised ega ohtlikud.

Üliharva, 1–2 juhul miljoni vaktsiinidoosi kohta võib esineda tugev allergiline reaktsioon (anafülaktiline šokk) mõne vaktsiini koostisosale. Seepärast tuleb pärast vaktsineerimist jääda 15 minutiks kooliõe juurde jälgimisele. Kooliõde teab, kuidas allergilise reaktsiooni korral toimida.

VAKTSINEERIMISELE ON VÄGA VÄHE VASTUNÄIDUSTUSI

- Kerge nohu ja väike palavik ei ole vastunäidustused, kuid lapsevanema soovi korral võib vaktsineerimise edasi lükata.
- Varasem tugev allergiline reaktsioon (nt anafülaktiline šokk) vaktsiini mõnele koostisosale on püsiv vastunäidustus ja sellisel juhul last selle vaktsiiniga ei vaktsineerita.
- Munaallergia ei ole ühegi riiklikusse immuniseerimiskavasse kuuluva vaktsiini puhul vastunäidustus.
- Ka teised allergiad, nt tolmulestadele, õietolmule, toidule, putukamürgile või loomadele ei ole vaktsineerimise vastunäidustuseks.

HAIGUSE ENNETAMINE ON ALATI OHUTUM KUI SELLE LÄBIPÕDEMINE

Tänu vaktsineerimisele säästetakse maailmas igal aastal mitme miljoni inimese elu.

VAKTSIINID ON VÄGA TÕHUSAD

Enamus lapseea vaktsineerimistest kujundavad immuunsuse 95–99% vaktsineeritustest. Kui vaktsineeritud laps siiski nakatub, siis põeb ta haigust kergemal kujul.

VAKTSINEERIMINE ON OHUTU

Vaktsiinid on olnud kasutusel aastakümneid. Vaktsiine ja nende mõju on väga palju ning põhjalikult uuritud.

Küsimuste korral võta ühendust oma perearsti või pereõega.

Perearsti nõuandetelefon **1220**

www.vaktsineeri.ee
www.terviseportaal.ee

vaktsineeri.ee

Koolilaste vaktsineerimine

KAITSE OMA LAST!

Vaktsineerimine on tõhusaim kaitse eluohtlike nakkushaiguste eest

TERVISEKASSA

TERVISEAMET

Igas riigis kehtib immuniseerimiskava, mille alusel võimaldatakse vaktsiine lastele ja täiskasvanutele tasuta. Vaktsineerimisega alustatakse juba imikueas ja jätkatakse väikelapsel, sest mõned nakkushaigused võivad olla kõige ohtlikumad just kõige pisematele.

KOOLIEAS TEHAKSE MITMED OLULISED KORDUSVAKTSIINID

Korduv vaktsineerimine kooliajal tagab väikelapsena saadud kaitse püsimise. Samuti tehakse teismeeas HPV vastane vaktsiin, mida võimaldatakse vaktsineerimiskava alusel poistele ja tüdrukutele tasuta alates 12. eluaastast.

Kaitse saamine erinevate nakkushaiguste vastu ja kaitse uuendamine on äärmiselt oluline. 2018. aasta leetrite puhang Saaremaal kinnitas, et kergesti levivasse nakkushaigusse haigestusid kaitseta või puuduliku kaitsega, st ühe vaktsiinidoosi saanud inimesed.

Enne esimesse klassi minekut peaks perearsti juures tegema vaktsiini, mis annab kaitse difteeria, teetanuse, läkakõha ja lastehalvatuse vastu. Lisaks peaks laps olema saanud kooli alguseks kaitse ka leetrite, mumpsu ja punetiste ja vastu.

Leetrite, mumpsu ja punetiste vastu annavad piisava kaitse vaktsiini kaks doosi. Eestis kehtiva immuniseerimiskava järgi vaktsineeritakse leetrite, mumpsu ja punetiste vastu 1-aastaseid lapsi, kordusvaktsineerimine tehakse lapse 13. eluaastal.

KOOLIAJA VAKTSINEERIMISED TEEB KOOLIÕDE

Kui mingil põhjusel on laps jäänud perearsti juures õigeaegselt vaktsineerimata, võib kaitsesüsti teha vanema kirjalikul nõusolekul ka kooliõde. Kooliõed on mitmekülgsete teadmiste ja oskustega tervishoiuspetsialistid, kes jälgivad lapse tervist kogu kooliaja vältel, teevad tervisekontrole, annavad vajadusel esmaabi, vaktsineerivad ning nõustavad lapsi tervisliku toitumise ning aktiivse ja turvalise eluviisi osas.

HPV VAKTSIIN ANNAB PIKAAJALISE KAITSE

Inimese papilloomiviiruse (HPV) vastu vaktsineerimine on kõige tõhusam 12-14 vanuses, enne kui noor alustab seksuaalelu ja võib viirusega kokku puutuda. Kuid vaktsineerimine on tõhus ka hilisemas eas. Seepärast saavad tasuta vaktsineerida ka 15-18aastased, kes seda varem teinud ei ole.

HPV nakkus on Eestis laialt levinud. Mõned HPV tüübid võivad põhjustada meestel ja naistel vähki genitaalpiirkonnas või pea- ja kaelapiirkonnas. Õigeaegne vaktsineerimine hoiab ära kuni 90% HPV põhjustatud vähkidest ja annab haiguse vastu pikaajalise kaitse.

UUENDA KAITSET DIFTEERIA, TEETANUSE JA LÄKAKÕHA VASTU

15-16aastastele noorukitele pakutakse võimalust uuendada kaitset difteeria-teetanuse ja läkakõha vastu. Kaitset difteeria ja teetanuse vastu tuleb uuendada iga 10 aasta järel, vaktsineerimisega tuleb kindlasti jätkata pärast kooli oma perearsti juures. See vaktsiin on tasuta ka täiskasvanutele.

Kooliajal tehtaval vaktsiinil on lisakomponent, mis annab kaitse ka läkakõha vastu. Läkakõhavastase kaitse uuendamine noorukieas on tähtis, kuna näiteks 2017. aastal nakatus Eestis läkakõhasse 56 inimest, kellest 42 ehk 75% olid noored täiskasvanud vanuses 20 aastat ja enam.

Noorukid, kes on vanemad kui 16 aastat ja kellel on mingil põhjusel jäänud difteeria ja teetanuse vastu kaitse uuendamata, peaksid esimesel võimalusel pöörduma oma kooliõde või perearsti poole.

LAPSI VAKTSINEERITAKSE KOOLIS ÜKSNE VANEMA KIRJALIKUL NÕUSOLEKUL

Ka vaktsineerimisest keeldumine tuleb esitada kooliõele kirjalikul kujul. Enne vaktsineerimist veendub kooliõde lapse terviseandmeid kontrollides ja lapsega vesteldes, et lapsel ei esine vaktsineerimist välistavaid vastunäidustusi.

HAIGUS, MILLE VASTU VAKTSINEERITAKSE	LAPSE VANUS 6-7 AASTAT	12-14 AASTAT (15-18 AASTAT)	13 AASTAT	15-16 AASTAT
Difteeria, teetanus, läkakõha, lastehalvatus	● 5. doos			● 6. doos
Inimese papilloomiviirus (HPV)				
Leetrid, punetised, mumps			● 2. doos	
Gripp	● Iga-aastaselt enne gripihooaja algust (oktoobris-novembris)	●		Gripi riskirühma kuuluvatele lastele kuni 18. eluaastani iga-aastaselt enne gripihooaja algust (oktoobris-novembris)